

Gransanger

Phylloscopus collybita

Grannljómari

Chiffchaff

Gransanger er vidt udbredt i Europa og nordlige Asien, inklusive Irland, Skotland og Norge. De vesteuropæiske bestande overvintrer i Sydvesteuropa og i Nord- og Vestafrika. På Færøerne er gransanger en almindelig træk-gæst og en fåtallig sommergæst. Der foreligger et ynglefund, fra Tórshavn i 1981. Arten har siden 1970'erne været i fremgang mange steder i Europa, og underarterne *P. c. collybita* og *abietinus* ses begge på Færøerne om foråret og efteråret.

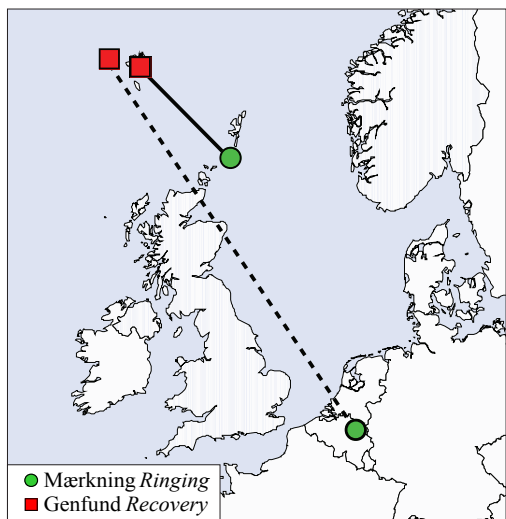

Fig. 1. Samtlige genfund af gransanger ringmærket på Færøerne (n=4), og mærkningslokaliteter for gransanger ringmærket i udlandet og genmeldt på Færøerne (n=2). Fuldt optrukne linjer angiver direkte træk, mens stiplede linjer forbinder mærknings- og genfundssted. *All recoveries of chiffchaffs ringed in the Faroes (n=4), and ringing sites of chiffchaffs ringed abroad and recovered in the Faroes (n=2). Unbroken lines indicate direct migration and dashed lines connect ringing and recovery sites.*

296 gransangere er ringmærket på Færøerne, fordelt på fem lokaliteter (fig. 2), flest på Nólsoy (267) og i Sumba, Suðuroy (27). Den første er mærket i 1987 (Nólsoy), og flest er mærket i 2006 (30), 2009 (30) og 2003 (23) (fig. 4). 137 er mærket om foråret (april-juli) og 158 om efteråret (august-november) (fig. 3). Om foråret er tidligste fugl mærket 11. april og seneste 3. juli, flest i medio maj. Om efteråret er første fugl mærket 21. august og seneste 13. november, med kulmination ultimo oktober. Blandt aldersbestemte fugle (n=142) var 19% ungfugle (1k) og 81% ældre fugle (2k+). Stigningen i antal ringmærkede gransangere skyldes overvejende fangsten af småfugle i Helgolandsrusen på Nólsoy, som blev bygget i 1994.

Med fire genmeldinger er 1,4% genmeldt, alle mærket såvel som aflæst på Nólsoy (fig. 1). En blev mærket 27. juni 1996 og aflæst 17. august 1996 og har således formentlig opholdt sig på Færøerne hele sommeren. Herudover er

Fakta Facts

Mærkninger *Birds ringed* 296
 - heraf mærket som unger *Ringed as chicks* 0

Genmeldinger *Recoveries*
 Antal genmeldinger *No. of recoveries* 4
 - heraf udenfor Færøerne *Recovered abroad* 0
 Antal fugle *No. of individuals* 4
 - heraf mærket som unger *Ringed as chicks* 0
 Genmeldingsandel *Proportion recovered* 1,4%
 Mærket i udlandet og genmeldt på Færøerne
Ringed abroad, recovered in the Faroes 2

én mærket 21. august og aflæst 11. oktober 2001, én mærket 29. april og aflæst 17. maj 2006, og én er mærket 11. maj og aflæst 5. juni 2006.

To fugle mærket i udlandet er genmeldt på færøerne (fig. 1). Den ene fugl er aflæst tre gange. En britisk gransanger mærket 24. april 2003 på Fair Isle, Shetlandsøerne, er aflæst fem dage senere (29. april) på Nólsoy, 387 km fra mærkningslokaliteten, og fuglen har således trukket gennemsnitligt 77 km/døgn mod nord-vest. Denne fugl blev nogle dage og blev sidst aflæst 2. maj. En ung gransanger (1k), mærket 13. oktober 2003 ved Bree i Belgien, er fundet død 7. juni 2004 på et skib omkring 25 sømil vest for Mykines, 1.490 km nordnordvest fra mærkningslokaliteten

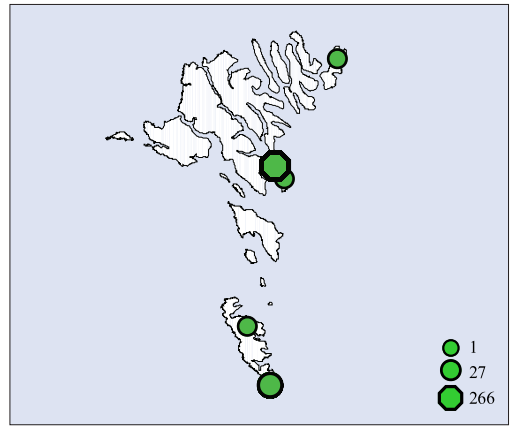

Fig. 2. Mærkningslokaliteter for gransanger ringmærket på Færøerne (n=296). *Ringing sites of chiffchaffs ringed in the Faroes (n=296).*

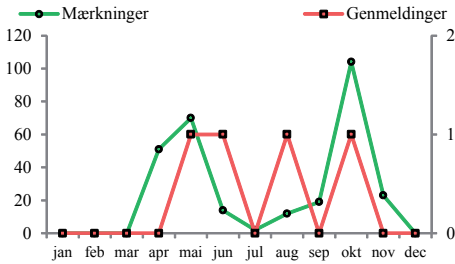

Fig. 3. Mærknings- og genmeldingsmåned for gransanger ringmærket på Færøerne. *Month of ringing (green circles) and recovery (red squares) of chiffchaffs ringed in the Faroes.*

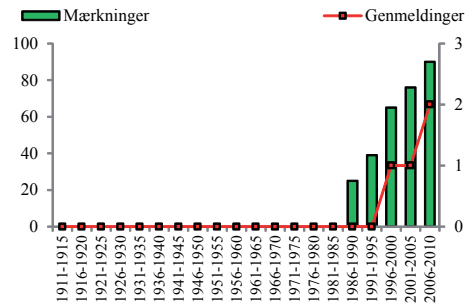

Fig. 4. Mærknings- og genmeldingsår for gransanger ringmærket på Færøerne, i femårsperioder. *Year of ringing (green bars) and recovery (red squares) of chiffchaffs ringed in the Faroes (five-year periods).*

English summary

Chiffchaff is a common migrant and a rare summer visitor to the Faroes. There is one recorded breeding occurrence, in Tórshavn in 1981. 296 *chiffchaffs* have been ringed at five different locations, most on Nólsoy (267) (where a Helgoland trap is operating), and Sumba, Suðuroy (27). 137 are from spring (April-July) and 158 from autumn (August-November). Four have been recovered, all ringed and controlled

on Nólsoy within the same year. A *chiffchaff* ringed 24 April 2003 on Fair Isle, Shetland was controlled 5 days later (29 April) on Nólsoy, 387 km NW of the ringing site, corresponding to an average minimum speed of 77 km/day. A *chiffchaff* ringed 13 October 2003 near Bree, Belgium was found dead 7 June 2004 on a ship 45 km west of Mykines, 1,490 km NNW of the ringing site.